

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет
Навчально-Науковий Інститут Права
Кафедра Історії

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри історії
_____ Дегтярьов С.І.
« ____ » _____ 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

На здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

зі спеціальності 032 «Історія та археологія» ,

Освітньо-професійної програми «Історія»

на тему: «Пісенна творчість доби Української революції як історичне джерело»

Здобувача групи ІС-91 Мельника Михайла Володимировича

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень.
Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Мельник М. В.
(підпис)

Керівник завідувач кафедри історії Сумського державного університету,
доктор історичних наук, професор Дегтярьов С. І. _____

(підпис)

АНОТАЦІЯ

Мельник М. В. Пісенна творчість доби Української революції як історичне джерело: кваліфікаційна бакалаврська робота : спеціальність 032 - Історія та археологія / наук. кер. С. І. Дегтярьов. Суми: Сумський державний університет. 2023 рік. 59 с.

Актуальність теми кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає в тому, що пісні та музика відображають духовний стан та настрої суспільства під час революційних подій. Вони є унікальним джерелом інформації про соціальні, політичні та культурні аспекти того періоду. Дослідження пісенної творчості допомагає краще зрозуміти історичний контекст та емоційну сутність української революції, а також зберегти й передати цю спадщину майбутнім поколінням.

Метою дослідження є дослідження пісенної творчості доби Української революції (1917-1921 рр.).

Предметом дослідження є пісенна творчість доби Української революції (1917-1921 рр.). Основний акцент у дослідженні робиться на аналізі пісень як історичного джерела для вивчення соціально-культурних процесів того періоду, їх ролі в формуванні національної свідомості та збереженні культурного доробку України.

Об'єктами дослідження є пісні, а також історичні події, що стали тлом для їх написання.

Методи дослідження: історичний метод, літературознавчий метод, контекстуальний метод.

Ключові слова: пісенна творчість, історичне джерело, культурний контекст, патріотизм, національна самосвідомість, символіка, соціальна справедливість, ідентифікація та самовираження, вплив пісень на суспільну свідомість.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	8
1.1 Поява та розвиток національної свідомості українського народу..	8
1.2 Реформи та події, що призвели до революції 1917-1921 рр.....	11
1.3 Роль культури та мистецтва в процесі формування національної ідеї.....	15
РОЗДІЛ 2. ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО.....	19
2.1 Поняття історичного джерела та його роль у вивченні історії.....	19
2.2 Особливості пісенної творчості як історичного джерела.....	23
2.3 Взаємозв'язок пісенної творчості з іншими видами мистецтва.....	28
РОЗДІЛ 3. ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ ЯК ВИРАЗ СОЦІАЛЬНО- ПОЛІТИЧНИХ НАСТРОЇВ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.....	31
3.1 Роль пісень у формуванні ідентичності та мобілізації суспільства	31
3.2 Пісенна творчість як реакція на важкі соціально-політичні реалії доби.....	36
3.3 Аналіз пісень як відображення соціально-політичних настроїв доби української революції.....	41
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53

ВСТУП

Актуальність теми. Період Української революції 1917-1921 рр. був визначальним у історії України. У цей час відбулося не лише падіння царського режиму та проголошення незалежності Української Народної Республіки, але й період боротьби за її визнання та збереження. У цей час з'явилася багата та різноманітна пісенна творчість, яка стала важливим історичним джерелом того періоду.

Пісні того часу відображали думки та переживання людей, які жили в умовах революційних змін. Вони відображали настрої різних соціальних верств та політичних угруповань, були засобом вираження національної свідомості та патріотизму. У піснях знайшли відображення важливі події того часу, такі як проголошення незалежності, війна з більшовиками та повстання на Слобожанщині та Правобережній Україні. Пісні стали популярними серед широких верств населення та мали великий вплив на громадське життя. Вони збереглися в народному виконанні та в збірниках пісень, які виходили у той час. Також пісні стали об'єктом дослідження для науковців та істориків, які реконструювали з них різноманітні аспекти життя того часу.

Тема «Пісенна творчість доби Української революції як історичне джерело» є дуже актуальною в контексті дослідження історії України та розвитку національної свідомості. Дослідження історії того часу з використанням пісень дає можливість краще зрозуміти думки та переживання людей, які брали участь у революції, а також відчувати духовний клімат того часу. Пісні допомагають відтворити не лише історичні події, але і національну культуру того періоду. Крім того, пісні стали важливим джерелом для вивчення культурних, соціальних та політичних процесів того часу. Аналіз пісенного матеріалу дає можливість розкрити національну свідомість та патріотизм українського народу, а також різноманітність соціальних верств та політичних угруповань. Пісні мають значення для формування національної свідомості та збереження національної культури.

Вони є частиною національного культурного доробку та джерелом національного самовизначення.

Метою дослідження є дослідження пісенної творчості доби Української революції (1917-1921 рр.).

Завдання дослідження:

1. Дослідити зв'язок пісень з історичними подіями Української революції.
2. Проаналізувати значення пісень як джерела для вивчення соціальних та культурних процесів того періоду.
3. Розглянути вплив пісень на формування національної свідомості українського народу.
4. Оцінити роль пісень в збереженні культурного доробку України.
5. Зробити висновки про значення пісенної творчості доби Української революції як історичного джерела.

Предметом дослідження є пісенна творчість доби Української революції (1917-1921 рр.). Основний акцент у дослідженні робиться на аналізі пісень як історичного джерела для вивчення соціально-культурних процесів того періоду, їх ролі в формуванні національної свідомості та збереженні культурного доробку України.

Об'єктами дослідження є пісні, а також історичні події, що стали тлом для їх написання.

Методи дослідження: історичний метод, літературознавчий метод, контекстуальний метод.

Дослідження пісенної творчості доби Української революції як історичного джерела є актуальним завданням, проте розгляд цієї теми з інтердисциплінарної точки зору та застосування різноманітних методів дослідження може вважатися новизною у галузі вивчення пісенної культури в Україні. Багато досліджень присвячено подіям Української революції, але навіть у цих дослідженнях пісенна творчість не завжди розглядалася як окреме історичне джерело. Таким чином, дослідження пісенної творчості

доби Української революції може вважатися новизною у галузі вивчення історії України.

Хронологічні рамки – охоплюють період з 1917 по 1921 роки. Цей період в Україні був визначений серією революційних подій, що відбулися під час Першої світової війни та після неї.

Територіальні межі – області та регіони, які були частинами Української Народної Республіки, Західноукраїнської Народної Республіки, а також території, які контролювала Директорія УНР.

Теоретична значимість дослідження полягає в тому, що воно дозволить розширити знання про пісенну культуру України в добу Української революції та встановити зв'язок між соціально-політичною ситуацією в Україні та пісенною творчістю. Дослідження дозволить вивчити жанрову специфіку пісень та їх роль у формуванні ідентичності нації, а також виявити особливості їх створення, поширення та використання в той час.

Практична значимість дослідження полягає в тому, що воно може мати практичне застосування для використання у навчальних програмах з історії та культури України. Дослідження може також бути корисним для культурної та національної підтримки та популяризації української культури та збереження культурної спадщини. Результати дослідження можуть бути використані в організації культурних заходів, наприклад, концертів, виставок або в інших культурних проектах.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема кваліфікаційної роботи пов'язана з проблематикою, що розробляється кафедрою історії Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету. Вона виконана в рамках науково-дослідної теми кафедри «Суспільно-політичне життя та повсякдення на українських землях» (державний реєстраційний номер 0120U105071).

Структура роботи: Дипломна робота складається із трьох розділів, висновків і списку використаних джерел – 64 джерела. Загальна кількість сторінок роботи – 59.

Бібліографічний опис джерел та літератури складено відповідно до вимог ДСТУ 83302: 2015.

РОЗДІЛ 1. КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

1.1 Поява та розвиток національної свідомості українського народу

Українська революція 1917-1921 років стала переломною подією в історії України, яка ознаменувала становлення національної свідомості українського народу. Ця революція була складним і багатограним явищем, яке мало глибоке коріння в культурно-історичному контексті України.

Україна, розташована між Росією та Європою, здавна була перехрестям різних культур і цивілізацій. Історія України характеризується тривалою і складною боротьбою за національну ідентичність, суверенітет і незалежність [1]. Україна входила до складу різних імперій, включаючи Монгольську імперію, Річ Посполиту, Османську імперію та Російську імперію. Однак, незважаючи на століття іноземного панування, українська культура і мова збереглися, а українська національна свідомість продовжувала зростати [2].

Кінець 19-го та початок 20-го століть були періодом інтенсивної культурної та політичної активності в Україні. Українська інтелігенція, яка з'явилася в середині 19 століття, відіграла вирішальну роль у розвитку української національної свідомості [3]. Українські письменники, поети та інтелектуали прагнули відродити та популяризувати українську мову та культуру, які були придушені під владою Російської імперії. Вони засновували культурні товариства, видавали газети та журнали, організували освітні програми для популяризації української мови та культури [4].

Український національний рух набрав обертів після російської революції 1917 року. У лютому 1917 року було повалено російську монархію і створено Тимчасовий уряд. Україна, що входила до складу Російської імперії, стала частиною нової російської держави. Однак нова влада в Росії була слабкою і нездатною задовольнити вимоги українського народу.

Український національний рух побачив можливість створити незалежну українську державу [5].

У березні 1917 року в Києві була створена Центральна Рада - українська національна рада. Центральна Рада мала на меті представляти інтереси українського народу та створити автономну українську державу у складі Російської Федерації. До складу Центральної Ради увійшли представники різних політичних партій та соціальних груп, зокрема Української соціалістичної партії, Української селянської партії та Української національно-демократичної партії [6].

Центральна Рада проголосила українську автономію 20 листопада 1917 року. Однак українська держава проіснувала недовго. У січні 1918 року Центральна Рада проголосила українську незалежність, але це одразу ж було оскаржено як російськими більшовиками, так і німецькою армією, яка окупувала Україну під час Першої світової війни. Український рух за незалежність зіткнувся з численними викликами та невдачами протягом цього часу, включаючи військовий конфлікт, економічну нестабільність та політичну боротьбу [7].

Українська революція 1917-1921 років ознаменувалася складною низкою подій, включаючи створення Української Народної Республіки у 1918 році, формування соціалістичного радянського уряду у 1919 році та подальшу громадянську війну між українськими націоналістами та більшовиками [8]. Українська Народна Республіка, створена під керівництвом Михайла Грушевського, проіснувала недовго і зіткнулася зі значними викликами, включаючи економічний колапс, політичну нестабільність і військовий конфлікт з більшовиками [9].

Більшовики, які прийшли до влади в Росії у 1917 році, були сповнені рішучості створити соціалістичну державу і ліквідувати будь-яку опозицію своєму правлінню. Вони розглядали український націоналістичний рух як загрозу своїй владі і розпочали жорстоку кампанію з його придушення [10].

Червона армія на чолі з Левом Троцьким вторглася в Україну в 1919 році і вступила в тривалий і кривавий конфлікт з українськими націоналістами.

Становлення та розвиток національної свідомості українського народу є складним і багатогранним процесом, який формувався під впливом цілої низки культурних, історичних та політичних чинників. Україна, яка протягом століть була перехрестям різних культур і цивілізацій, має багату і різноманітну культурну спадщину, яка вплинула на розвиток української національної ідентичності [11].

Одним з ключових факторів, що сприяв становленню національної свідомості українського народу, була поява української інтелігенції в середині 19 століття. Українські письменники, поети та інтелектуали прагнули відродити та популяризувати українську мову та культуру, які були придушені під владою Російської імперії. Вони засновували культурні товариства, видавали газети та журнали, організовували освітні програми для популяризації української мови та культури. Ці зусилля допомогли створити почуття гордості та ідентичності серед українців і заклали основу для розвитку окремої української національної свідомості [12].

Українська революція 1917-1921 років мала глибокий вплив на українську культуру та ідентичність. Вона допомогла створити почуття національної свідомості та гордості серед українського народу. Революція об'єднала різні політичні, соціальні та культурні групи, які поділяли спільну мету - створення незалежної української держави [13]. Український національний рух також відіграв вирішальну роль у збереженні та просуванні української мови та культури, які були придушені під владою Російської імперії [14].

Виникнення та розвиток української національної свідомості було зумовлено низкою культурних, історичних та політичних чинників. Українська інтелігенція, іноземне панування та політичні події початку 20-го століття відіграли вирішальну роль у розвитку української національної ідентичності. Сьогодні Україна є динамічною та різноманітною країною з

багатою культурною спадщиною та сильним почуттям національної ідентичності [15].

Отже, становлення і розвиток національної свідомості українського народу є складним і багатогранним процесом, який формувався під впливом цілої низки культурних, історичних і політичних чинників. Українська національна свідомість виникла в результаті тривалої і складної історії іноземного панування і формувалася під впливом появи української інтелігенції, боротьби за незалежність і становлення незалежної української держави. Українська національна свідомість продовжує розвиватися і сьогодні та залишається ключовим компонентом української ідентичності та культури.

1.2 Реформи та події, що призвели до революції 1917-1921 рр.

Революція 1917-1921 років стала трансформаційною подією у світовій історії, що ознаменувала кінець правління династії Романових і початок існування Радянського Союзу. Ця революція була складним і багатогранним процесом, що включав широкий спектр політичних, економічних, соціальних і культурних чинників.

Одним з ключових факторів, що призвели до революції, була довготривала соціальна та економічна нерівність. На початку 20-го століття росія все ще була переважно аграрним суспільством, з великою кількістю селян, які жили в бідності і працювали як кріпаки в маєтках багатих землевласників. Ця система була експлуататорською і несправедливою, що призводило до широкого невдоволення і заворушень серед селянського населення [16]. Щоб вирішити ці проблеми, російський уряд почав впроваджувати низку реформ на початку 20-го століття. Ці реформи включали скасування кріпосного права в 1861 році, створення мережі державних шкіл і створення правової системи, яка гарантувала основні права

і захист для всіх громадян [17]. Однак ці реформи часто були неповними і погано впроваджувалися, через що багато селян і робітників почувалися розчарованими і безправними.

Революція 1917 року також була викликана низкою політичних факторів. Одним з ключових питань було автократичне правління царського режиму, який вважався корумпованим і відірваним від потреб народу. Крім того, політичний ландшафт росії був дуже фрагментованим, з великою кількістю політичних партій і фракцій, які змагалися за владу і вплив. Це створювало атмосферу нестабільності та політичної невизначеності, що ускладнювало створення стабільного уряду [18].

Однією з ключових подій, що спричинила російську революцію, була Лютнева революція 1917 року. Ця революція була викликана поєднанням економічних, політичних і соціальних факторів, включаючи нестачу продовольства, інфляцію і невдоволення військовими діями. Революція почалася з серії страйків і демонстрацій, які швидко переросли в повномасштабну революцію. Цар був змушений зректися престолу, і було створено тимчасовий уряд [19].

Однак тимчасовий уряд був слабким і неефективним, і незабаром його змінили більшовики на чолі з Володимиром Леніним. Більшовики були марксистською політичною партією, яка виступала за соціалістичну революцію в росії. Вони змогли здобути народну підтримку, пообіцявши подолати соціальну та економічну нерівність, яка десятиліттями переслідувала Росію [20].

У жовтні 1917 року більшовики здійснили переворот і захопили владу в Росії. Вони створили новий уряд, відомий як Радянський Союз, який базувався на марксистських принципах соціалізму та комунізму. Цей новий уряд був дуже централізованим і авторитарним, з владою, зосередженою в руках Комуністичної партії.

Революція 1917-1921 років була монументальною подією у світовій історії, що представляла собою масштабну зміну політичної, соціальної та

економічної систем. Це була складна і багатогранна революція, яка стала результатом різних факторів і подій [21].

Революція була насамперед відповіддю на соціальні, економічні та політичні умови, що склалися в Росії. Країна страждала від масової бідності, соціальної нерівності та політичних репресій, які були посилені руйнівними наслідками Першої світової війни. Революціонери прагнули повалити царське самодержавство, встановити соціалістичний уряд і створити суспільство, яке було б більш рівноправним і справедливим [22]. Успіху революції сприяло кілька факторів, серед яких розпад російської армії та послаблення царського режиму через невдачі у Першій світовій війні. Поява сильного більшовицького керівництва на чолі з Володимиром Леніним також відіграла вирішальну роль в успіху революції [23].

Революція почалася з Лютневої революції 1917 року, яка призвела до зречення царя Миколи II і створення Тимчасового уряду. Однак Тимчасовий уряд був слабким і не зміг вирішити глибокі проблеми країни, що призвело до Жовтневої революції того ж року. Більшовики захопили владу, створивши першу в світі соціалістичну державу. Революція не обійшлася без викликів і труднощів. Новий радянський уряд зіткнувся з численними внутрішніми та зовнішніми загрозами, включаючи громадянську війну, іноземну інтервенцію та економічний колапс. Однак більшовики змогли консолідувати свою владу і встановити нову політичну та економічну систему, що призвело до значних соціальних та економічних змін [24].

Російська революція 1917-1921 років мала значний вплив на Україну, яка тоді була частиною Російської імперії. Революція призвела до політичних, соціальних та економічних змін, які вплинули на Україну кількома способами. На ранніх етапах революції українська політична еліта, інтелектуали та активісти бачили можливість здобуття автономії або навіть незалежності від Росії. Вони створили Центральну Раду, національну раду, яка проголосила автономію України від Росії в січні 1918 року. Однак їхні надії на незалежність були недовгими, оскільки більшовицькі війська

вторглися в Україну, що призвело до громадянської війни, яка тривала до 1921 року.

Під час громадянської війни Україна опинилася між більшовицькою Червоною армією та різними антибільшовицькими силами, включаючи Білу армію, українських націоналістів та іноземні інтервенційні армії. Конфлікт призвів до значних руйнувань і людських жертв, за оцінками, лише в Україні загинуло до 1,5 мільйона осіб [25]. Після перемоги більшовиків Україна стала частиною Радянського Союзу як Українська Радянська Соціалістична Республіка. Радянський уряд впроваджував політику, спрямовану на модернізацію та індустріалізацію країни, включаючи колективізацію та індустріалізацію. Однак ця політика часто здійснювалася за рахунок української культури і традицій, що викликало опір і обурення серед українського населення [25].

Революція також мала довгостроковий вплив на українську політику та суспільство. Вона заклала підґрунтя для розвитку українського націоналізму та прагнення до незалежності, які стануть важливими факторами в подальшій історії країни. Революція також призвела до формування української інтелігенції, яка відіграла вирішальну роль у політичному та культурному розвитку країни.

Таким чином, революція 1917-1921 років стала трансформаційною подією у світовій історії, що ознаменувала кінець правління династії Романових і початок існування Радянського Союзу. Ця революція була зумовлена низкою політичних, економічних, соціальних і культурних чинників, включаючи давню соціальну та економічну нерівність у росії, автократичне правління царського режиму та фрагментарність політичного ландшафту в росії.

1.3 Роль культури та мистецтва в процесі формування національної ідеї

Українська революція 1917-1921 років була періодом значних соціальних і політичних змін, що ознаменували становлення нової української держави. Протягом усього цього періоду культура і мистецтво відігравали вирішальну роль у процесі розвитку та просування національної ідеї, яка б об'єднала український народ та утвердила окрему українську ідентичність.

Культура і мистецтво відіграли вирішальну роль у цьому процесі національного самоствердження. Українські митці та письменники почали створювати твори, які прославляли українську культуру та історію і мали на меті створити почуття національної ідентичності та гордості серед українського народу. Ці твори включали поезію, літературу, музику та образотворче мистецтво, і вони допомогли створити спільну культурну спадщину, яка могла б об'єднати український народ і відрізнити його від інших народів у регіоні [26].

Культура та мистецтво стали важливими елементами формування національної ідеї в Україні в 1917-1921 роках. Цей період був характеризований великою культурною активністю, яка проявлялася у створенні нових літературних, мистецьких, музичних та інших творів. Українська культура та мистецтво стали важливими інструментами формування ідентичності українського народу та підтримки національної свідомості [27].

Одним з найбільш значущих культурних рухів цього періоду було Українське національне відродження, яке прагнуло просувати українську культуру та мову на відміну від російської та інших сусідніх культур. Рух очолила група українських інтелектуалів та митців, серед яких були Михайло Грушевський, Іван Франко та Леся Українка, які прагнули створити нову культурну та політичну ідентичність для України. Рух створив значний масив

літератури, включаючи поезію, художню літературу та п'єси, які оспівували українську історію та культуру і сприяли утвердженню почуття національної ідентичності серед українського народу.

Іншою важливою культурною інституцією, що виникла в цей період, був український театр. Українські драматурги та актори почали ставити п'єси, які прославляли українську культуру та історію і мали на меті сформувати почуття національної ідентичності серед українського народу. Театр став важливим форумом для політичного самовираження та соціального коментування, а також допоміг сформувати окрему українську культурну ідентичність [28].

На додаток до культурних інституцій, українська революція також побачила появу нових політичних і соціальних інституцій, які прагнули просувати українську культуру та ідентичність. Однією з найважливіших таких інституцій була Українська Народна Республіка, яка була створена у 1917 році і прагнула створити нову українську державу, засновану на принципах демократії та національного самовизначення. Уряд Української Народної Республіки просував українську культуру та мову і прагнув створити окрему українську національну ідентичність [29].

У 1918 році була створена Національна музична академія України, яка стала важливим центром розвитку української музики. У цей період виникли нові музичні твори, серед яких можна виділити твори композиторів Миколи Лисенка, Сергія Прокоф'єва та інших. Однак, важливу роль у формуванні національної ідеї українського народу відіграло не тільки створення нових творів культури та мистецтва, але й їх поширення та просування серед населення. Так, у 1919 році була створена Українська театральна академія, яка забезпечувала розвиток театрального мистецтва у країні та популяризувала українську культуру серед населення. Також важливу роль у формуванні національної ідеї відіграло створення національних символів. У 1918 році було ухвалено Першу Українську Державну Геральдику, в якій були

визначені офіційні символи нової держави – герб, прапор та гімн. Ці символи відображали національний характер української культури та мистецтва.

Однак, українська революція не була позбавлена викликів. Новостворена українська держава зіткнулася зі значними політичними та економічними труднощами, а невдовзі - з внутрішніми розбіжностями та зовнішнім тиском. Більшовики, які захопили владу в Росії, прагнули встановити свою владу в Україні, і вони розпочали низку військових кампаній проти Української Народної Республіки. Конфлікт, відомий як Українська війна за незалежність, тривав з 1917 по 1921 рік і призвів до значного кровопролиття та руйнувань [30].

Незважаючи на ці виклики, культура і мистецтво продовжували відігравати важливу роль в українській національній ідеї. Українські митці та письменники продовжували створювати твори, які прославляли українську культуру та ідентичність, а також прагнули створити почуття національної гордості та єдності серед українського народу. Український театр продовжував залишатися важливим форумом для політичних і соціальних коментарів і сприяв утвердженню особливої української культурної ідентичності. Зрештою, цей культурно-мистецький рух допоміг створити нову українську державу та виразну українську національну ідентичність, яка збереглася б і після революції.

Отже, культура та мистецтво відіграли важливу роль у формуванні національної ідеї українського народу. Вони стали не лише важливими інструментами формування національної ідентичності та свідомості, але й сприяли створенню нових культурних цінностей та національних символів. Ці події внесли вагому історичну та культурну спадщину, яка стала основою для подальшого розвитку української культури та мистецтва.

Проте, важливо зазначити, що у формуванні національної ідеї відігравали свою роль не лише українські митці та культурні діячі, але й інші соціальні групи та політичні сили. Наприклад, важливою роллю у популяризації української культури та мистецтва серед населення відіграла

Українська національна революційна армія (УНРА), яка здійснювала культурну революцію та популяризувала українську культуру на території України. Також важливим інструментом у формуванні національної ідеї стали засоби масової інформації. Наприклад, у 1918 році було створено першу українську газету «Українські вісті», яка забезпечувала інформаційну підтримку української культури та мистецтва.

Можна зробити висновок, що культура та мистецтво відіграли важливу роль у формуванні національної ідеї українського народу. Вони стали не тільки важливими інструментами формування національної ідентичності та свідомості, але й сприяли створенню нових культурних цінностей та національних символів. Ці події зробили значний внесок у розвиток української культури та мистецтва та стали основою для подальшого розвитку української культури.

РОЗДІЛ 2. ПІСЕННА ТВОРЧИСТЬ ЯК ІСТОРИЧНЕ ДЖЕРЕЛО

2.1 Поняття історичного джерела та його роль у вивченні історії

Вивчення історії передбачає дослідження минулого за допомогою різноманітних джерел, зокрема письмових документів, артефактів та усних розповідей. Ці джерела відомі як історичні джерела, і вони відіграють вирішальну роль у вивченні історії.

Історичні джерела - це матеріали, які надають інформацію про минуле. Ці джерела можуть мати різні форми, включаючи письмові документи, такі як листи, щоденники та офіційні записи, а також артефакти, такі як будівлі, знаряддя праці та предмети мистецтва. Усні свідчення, такі як інтерв'ю та промови, також є важливими джерелами історичної інформації. Загалом, будь-який матеріал, що містить інформацію про минуле, можна вважати історичним джерелом [31].

Однією з ключових ролей історичних джерел є надання доказів для історичних тверджень. Коли історики роблять твердження про минуле, вони повинні підкріплювати ці твердження доказами. Історичні джерела надають ці докази. Наприклад, якщо історик стверджує, що певна подія відбулася в певному місці в певний час, він повинен надати докази на підтримку цього твердження. Ці докази можуть походити з письмових документів, артефактів або усних розповідей [32].

Історичні джерела також відіграють важливу роль у формуванні нашого розуміння минулого. Історики використовують історичні джерела для побудови наративів про минуле. Ці наративи є не просто переказом фактів, а радше синтезом свідчень, які дають інтерпретацію минулого. Історичні джерела можуть формувати ці наративи у різний спосіб. Наприклад, якщо певний тип історичного джерела надмірно представлений у свідченнях, це може викривити наратив у певному напрямку. І навпаки, якщо тип історичного джерела недостатньо представлений, може бути важко

побудувати наратив, який враховує це джерело. Ще одна важлива роль історичних джерел полягає в тому, що вони дають уявлення про погляди людей, які жили в минулому. Історичні джерела можуть відкрити нам вікно у вірування, цінності та досвід людей, які жили в інший час і в іншому місці. Наприклад, щоденник, написаний кимось, хто жив під час Громадянської війни в США, може дати нам розуміння думок і почуттів людей, які пережили цей конфлікт з перших вуст. Так само артефакт, наприклад, глиняний посуд, може дати нам уявлення про матеріальну культуру певного часу і місця.

Історичні джерела також можуть допомогти нам зрозуміти обмеженість наших власних поглядів. Вивчаючи історичні джерела, ми можемо краще зрозуміти культурний, соціальний і політичний контексти, які формували минуле. Це може допомогти нам визнати обмеженість наших власних поглядів і підійти до вивчення історії з більшим смиренням і відкритістю [33].

Важливо зазначити, що історичні джерела не завжди є надійними. Історичні джерела можуть бути упередженими, неповними або спотвореними, і саме історик повинен критично оцінювати та аналізувати їх. Наприклад, письмові документи можуть бути написані з певною метою, або ж вони могли бути змінені з часом. Так само артефакти можна інтерпретувати по-різному, і контекст, у якому вони були знайдені, може бути важливим для визначення їхньої значущості [34].

Історики використовують різноманітні методи для оцінки історичних джерел, такі як критика джерел, яка передбачає вивчення надійності та упередженості конкретного джерела. Історики також використовують контекстуальний аналіз, який передбачає розгляд ширшого історичного контексту, в якому було створено певне джерело.

Останніми роками технологічний прогрес також вплинув на вивчення історичних джерел. Оцифрування зробило багато історичних джерел більш доступними, дозволивши історикам вивчати та аналізувати їх по-новому. Наприклад, цифрові архіви полегшують пошук і аналіз великих обсягів

письмових документів. Аналогічно, технологія 3D-зображень може бути використана для вивчення артефактів більш детально, ніж це було можливо раніше.

Історичні джерела також відіграють важливу роль у просуванні історичної грамотності та громадянської активності. Вивчаючи історичні джерела, ми можемо краще зрозуміти соціальні, культурні та політичні сили, які формували наш світ. Ці знання можуть бути використані для прийняття сучасних рішень і сприяння соціальній справедливості та рівності. Історичні джерела також можуть допомогти нам визнати внесок і досвід груп, які були маргіналізовані або виключені з домінуючих історичних наративів [35].

Вивчення історичних джерел може сприяти розвитку критичного мислення та аналітичних навичок. Аналізуючи історичні джерела, ми вчимося оцінювати докази, зважувати різні точки зору та будувати послідовні аргументи. Ці навички є цінними не лише у вивченні історії, але й у багатьох інших сферах, таких як право, журналістика та державна політика. Історичні джерела також можуть сприяти емпатії та розумінню. Вивчаючи досвід і погляди людей, які жили в минулому, ми можемо краще зрозуміти розмаїття людського досвіду. Це, в свою чергу, може допомогти нам розвивати емпатію та розуміння людей, які відрізняються від нас самих [36].

Історичні джерела також використовуються для інформування сучасних дебатів і політичних рішень. Наприклад, історичні документи використовуються в судових справах для документування досвіду маргіналізованих груп і для оскарження дискримінаційної політики. Історичні джерела також використовувалися в дебатах з питань державної політики, таких як дебати про відшкодування за рабство, щоб задокументувати вплив історичної несправедливості на сучасні спільноти.

Однак важливо зазначити, що історичні джерела не завжди є нейтральними чи об'єктивними. На них можуть впливати упередження, перспективи та порядок денний осіб та інституцій, які їх створили. Наприклад, письмові документи можуть бути упередженими до поглядів

еліти, тоді як археологічні артефакти можуть більше відображати практики та вірування правлячого класу, ніж нижчих класів. Тому історикам важливо критично оцінювати історичні джерела та враховувати різні точки зору при побудові історичних наративів.

Крім того, на історичні джерела можуть впливати плин часу, процеси збереження та інтерпретації. Історичні джерела можуть бути пошкоджені або знищені, а їхні значення та значення можуть змінюватися з плином часу. Крім того, на інтерпретацію історичних джерел може впливати культурний та історичний контекст, у якому вони вивчаються. Таким чином, історики повинні враховувати ці фактори при аналізі історичних джерел та побудові історичних наративів.

На додаток до цих викликів, вивчення історичних джерел також вимагає спеціальних навичок і знань. Історики повинні вміти читати та інтерпретувати письмові документи з різних часових періодів і культур, а також аналізувати матеріальні артефакти та візуальні репрезентації. Вони також повинні бути знайомі з історичним контекстом, в якому ці джерела були створені, і розуміти методологію та методи, які використовуються для їх вивчення [37].

Незважаючи на ці виклики, вивчення історичних джерел залишається важливою складовою вивчення історії. Останніми роками технологічний прогрес полегшив історикам доступ до історичних джерел з усього світу та їхній аналіз. Цифрові архіви та бази даних уможливили пошук, сортування та аналіз великих обсягів історичних джерел, а такі інструменти, як програмне забезпечення для аналізу текстів та географічні інформаційні системи (ГІС) дозволили історикам аналізувати текстові та просторові дані у новий спосіб. Більше того, вивченням історичних джерел займаються не лише академічні історики. Демократизація інформації, розвиток громадянської журналістики та цифрових медіа дозволили окремим особам і громадам зробити свій внесок у вивчення історії через збір та інтерпретацію історичних джерел. Це призвело до більшого розмаїття голосів і поглядів в історичних наративах, а

також до появи нових шляхів для громадянської активності та історичної грамотності.

Отже, історичні джерела є критично важливим компонентом вивчення історії. Вони надають докази для історичних тверджень, формують наше розуміння минулого, дають нам уявлення про погляди людей, які жили в минулому, і допомагають усвідомити обмеженість наших власних поглядів. Однак важливо пам'ятати, що історичні джерела не завжди є надійними і їх слід критично оцінювати та аналізувати. Технологічний прогрес також вплинув на вивчення історичних джерел, надаючи нові способи доступу до них та їхнього аналізу. Зрештою, вивчення історичних джерел є безперервним і динамічним процесом, оскільки історики продовжують знаходити нові свідчення та переосмислювати минуле у світлі нових перспектив та уявлень.

2.2 Особливості пісенної творчості як історичного джерела

Музика була невід'ємною частиною людського життя з часів зародження цивілізації і відіграла значну роль у формуванні людської культури та суспільства протягом усієї історії. Як вид мистецтва, музика пропонує унікальне розуміння соціального, політичного та культурного контексту часу, в якому вона була створена. Пісні, зокрема, були важливим джерелом історичної інформації та культурної спадщини [38].

Пісні - це форма самовираження, яка фіксує емоції, досвід і погляди людей, які їх створюють і виконують. Вони є потужним засобом, який відображає соціальні та культурні реалії часу і місця, в якому вони були створені. Таким чином, пісні можуть надавати цінну інформацію про історичний контекст, в якому вони були створені, проливаючи світло на цінності, вірування та погляди людей тієї епохи [39].

Однією з найважливіших особливостей пісенної творчості як історичного джерела є її здатність фіксувати повсякденний досвід простих

людей. На відміну від інших форм історичної документації, які, як правило, зосереджуються на житті еліти або політичних та економічних подіях того часу, пісні відкривають вікно в життя людей з усіх верств суспільства. Наприклад, традиційні народні пісні часто відображають досвід сільських громад, їхні радощі, печалі та боротьбу. Слухаючи такі пісні, історики можуть отримати уявлення про життєвий досвід людей, який інакше міг би залишитися поза увагою в історичних записах [40].

Більше того, пісні часто відображають соціальні та політичні проблеми того часу. Протягом всієї історії пісні використовувалися як інструмент політичного та соціального коментування, дозволяючи людям висловлювати свої думки та підвищувати обізнаність про проблеми, які в іншому випадку могли б бути проігноровані або придушені [41]. Наприклад, пісні протесту були важливою частиною руху за громадянські права та антивоєнного руху 1960-х років, виражаючи розчарування та гнів маргіналізованих груп і закликаючи до зміни в суспільстві. Так само пісні відіграли важливу роль у боротьбі проти апартеїду в Південній Африці, допомагаючи мобілізувати та надихати активістів і звичайних людей. Таким чином, пісні слугують цінним свідченням соціальної та політичної боротьби того часу, надаючи унікальний погляд на проблеми та виклики, з якими стикалися люди.

Окрім того, що пісні дають уявлення про соціальні та політичні проблеми, вони також можуть розкривати культурні тенденції та зрушення. Протягом всієї історії музика була потужною силою для культурних змін, відображаючи мінливі смаки, стилі та цінності часу. Наприклад, поява рок-н-ролу в 1950-х роках відображала зростаючу молодіжну культуру та бунт проти традиційних цінностей попереднього покоління. Аналогічно, поява хіп-хопу в 1980-х роках відображала досвід і погляди молоді в міських громадах і дала голос маргіналізованому і часто ігнорованому сегменту суспільства.

Українська пісенна творчість - це багата і різноманітна традиція, яка відіграла важливу роль у формуванні української культури та суспільства

протягом усієї історії. Як вид мистецтва, українська пісня дає унікальне уявлення про соціальний, політичний та культурний контекст часу, в якому вона була створена. Однією з найважливіших особливостей української пісенної творчості як історичного джерела є її тісний зв'язок з українським фольклором і традиціями. Українські народні пісні є відображенням культурної спадщини українського народу, в яких відображено досвід, вірування та цінності багатьох поколінь українців [42]. Українські народні пісні охоплюють широкий спектр тем, від кохання та залицяння до роботи та повсякденного життя, і часто мають характерні мелодії та стилі, які є унікальними для певного регіону. Вивчаючи українські народні пісні, історики можуть отримати уявлення про повсякденний досвід і культурні традиції українського народу [43].

Крім того, українські пісні часто відображають соціальні та політичні питання того часу. Протягом всієї історії українські пісні використовувалися як інструмент політичного та соціального коментування, дозволяючи людям висловлювати свої думки та підвищувати обізнаність про проблеми, які інакше могли б бути проігноровані або придушені. Наприклад, за радянських часів українські пісні відігравали значну роль у боротьбі за незалежність України, висловлюючи розчарування та гнів українців і закликаючи до змін у суспільстві. Таким чином, українські пісні слугують цінним свідченням соціальної та політичної боротьби українського народу.

Українські пісні дають уявлення про соціальні та політичні проблеми, вони також можуть розкривати культурні тенденції та зрушення. Протягом всієї історії українська музика була потужною силою культурних змін, відображаючи мінливі смаки, стилі та цінності часу.

Наприклад, «Щедрик» - українська народна пісня, написана у 1916 році Миколою Леонтовичем. У пісні йдеться про традиційну українську новорічну колядку, яку співають гурти молоді, ходячи від хати до хати. Пісня розповідає про важливість музики та співу в українській культурі, а також про звичаї та традиції, пов'язані з Новим роком.

«Ой, не ходи Грицю» - українська народна пісня, написана у 19 столітті. У пісні йдеться про молоду жінку, яка благає свого коханого Гриця не йти на війну. Пісня розповідає про вплив війни на українське суспільство та важливість любові та сім'ї у важкі часи.

«Боже Великий, Єдиний» - це українська релігійна пісня, написана у 19 столітті. Пісня є молитвою до Бога з проханням про керівництво та захист. Пісня дає уявлення про глибокі релігійні традиції України та важливість віри в українській культурі.

«Червона калина» - це українська народна пісня, яка стала популярною під час визвольної боротьби українського народу. Пісня оспівує красу українського села та мужність українських воїнів, які боролися за незалежність. Пісня стала символом української боротьби за свободу і продовжує залишатися важливою частиною української національної ідентичності.

«Великий день» - українська пісня, написана у 1917 році Миколою Вороним. Пісня розповідає про радість і піднесення українського народу після російської революції, яка створила тимчасове вікно можливостей для української незалежності. Пісня дає уявлення про політичні прагнення українського народу та його сподівання на краще майбутнє.

«Закарпатська коломийка» - це українська народна пісня, яка походить із Закарпатської області України. Це швидка танцювальна мелодія, яку виконують під час традиційних українських весіль та інших святкувань. Пісня дає уявлення про багаті культурні традиції України та важливість музики і танцю в українському суспільстві.

«Підманула, підвела» - це українська народна пісня, яка походить з 19 століття, але стала популярною під час війни за незалежність України. У пісні йдеться про юнака, який закохується в дівчину, що обманує його і краде його серце. Пісня дає уявлення про теми кохання та зради, які є поширеними в українській народній музиці.

Ще однією особливістю української пісенної творчості як історичного джерела є її здатність передавати нюанси української мови та діалекту. Українські пісні часто відображають унікальну мову та діалекти українського народу, забезпечуючи цінний запис мовного розмаїття України. Українські народні пісні, зокрема, часто містять регіональні діалекти та місцеві мовні варіації, що дає уявлення про мовне розмаїття України впродовж історії.

Українські пісні пропонують унікальний емоційний погляд на українську історію. Музика здатна викликати сильні емоції та передавати почуття і досвід людей так, як інші форми історичної документації не можуть. Українські пісні можуть надихати, втішати і піднімати настрій, але вони також можуть виражати смуток, гнів і розчарування [44]. Слухаючи українські пісні минулого, історики можуть краще зрозуміти емоційні переживання українців у той час і в тому місці, забезпечуючи більш нюансований і співчутливий погляд на українську історію. Ще однією особливістю пісенної творчості як історичного джерела є її здатність передавати нюанси мови та діалекту. Пісні часто відображають мову та діалект людей, які їх створюють і виконують, забезпечуючи цінний запис мовного розмаїття того часу. Особливо це стосується традиційних народних пісень, які часто відображають місцеві діалекти та мови сільських громад. Вивчаючи тексти і мелодії таких пісень, історики можуть отримати уявлення про мовне розмаїття часу і місця, в якому вони були створені [45].

Отже, пісні є цінним історичним джерелом, оскільки вони пропонують унікальний емоційний погляд на минуле. Музика здатна викликати сильні емоції і передавати почуття та досвід людей так, як інші форми історичної документації не можуть. Пісні можуть надихати, втішати і піднімати настрій, але вони також можуть виражати смуток, гнів і розчарування. Слухаючи пісні минулого, історики можуть краще зрозуміти емоційні переживання людей у тому часі і місці, забезпечуючи більш нюансований і співчутливий погляд на історію. Вивчаючи пісні як історичні джерела, історики можуть отримати

уявлення про досвід, цінності та погляди людей з усіх прошарків суспільства, забезпечуючи більш нюансоване та повне розуміння минулого.

2.3 Взаємозв'язок пісенної творчості з іншими видами мистецтва

Музика і мистецтво завжди були тісно пов'язані, і музиканти часто черпали натхнення в інших формах художнього вираження, таких як живопис, скульптура, література і кіно. Дійсно, деякі з найбільш знакових пісень в історії музики були створені шляхом злиття різних видів мистецтва, в результаті чого з'явився продукт, який є більшим, ніж сума його частин.

Пісенна творчість є одним з найбільш популярних і широко розповсюджених видів мистецтва в сучасному світі. У своїй сутності пісенна творчість представляє собою сплав музики та поезії, який здатен надихнути, порушити та вразити своєю емоційністю. У цьому великому рефераті ми розглянемо взаємозв'язок пісенної творчості з іншими видами мистецтва.

Перш за все, пісенна творчість тісно пов'язана з літературою та поезією. Часто пісня - це музична обробка вірша або поезії. Пісні можуть бути написані на основі відомих творів класичної літератури, які знають багато людей, такі як "Ромео і Джульєтта" Вільяма Шекспіра, або "Іліада" Гомера. У більшості випадків, поетичний текст має велике значення для пісні, тому що він створює настрій і відчуття, які пісня має передати слухачам. Крім того, пісенна творчість взаємодіє з іншими мистецькими формами, такими як танець і театр. Пісня може бути частиною музичної вистави або мюзиклу, де музика, танці та акторська гра об'єднуються для створення повноцінної мистецької творчості. Пісні можуть бути інструментом викладача танцю для створення атмосфери і настрою для підтримки танцювальних рухів. У театрі пісня може бути важливим елементом підтримки сюжету, надавати настрою та відтворювати емоції героїв.

Пісенна творчість також взаємодіє з візуальним мистецтвом, зокрема з музичними кліпами, які супроводжують пісні. Відео може бути інтерпретацією тексту пісні, створюючи візуальний образ пісні, що допомагає зрозуміти суть пісні, або ж створити свої власні асоціації до виконаної композиції.

У свою чергу, пісні можуть надихати на створення мистецьких творів у різних областях. Так, пісні можуть надихнути на написання книг, створення картин або скульптур. Крім того, пісні можуть стати джерелом інспірації для створення фільмів або вистав, що використовують пісні як основу для створення музичних образів та персонажів.

Пісенна творчість має також велике значення для розвитку національної культури та національного ідентитету. Пісні можуть стати символом певної культури, традиції або історії народу. Вони можуть передавати національний дух та показувати унікальність культури, що зберігається та розвивається протягом століть.

Зв'язок пісенної творчості з іншими видами мистецтва в Україні також є досить розгалуженим:

Театральні постановки: Українські пісні та музика часто використовуються в театральних постановках. Наприклад, у виставі "Мамо, я живий" за мотивами творів Івана Франка використовуються пісні та музика Олександра Білаша.

Кінофільми: Українські пісні та музика також використовуються в українському кіно. Наприклад, у фільмі "Тіні забутих предків" - пісні та музика Яна Френкеля та Олександра Білаша.

Живопис: Українська пісенна творчість нерідко впливає на українських художників, що відображається в їх творчості. Наприклад, роботи Василя Лопати під назвою "Пісня" та "Думка" відображають український музичний контекст та стали відомими не тільки в Україні, а й за її межами.

Література: Українські пісні та музика вплинули на українську літературу. Наприклад, у творах Івана Франка зустрічається багато посилань

на українські пісні та музику, а також його твори були декілька разів поставлені у вигляді мюзиклів та театральних постановок з використанням української пісні та музики.

Взаємодія пісень з іншими видами мистецтва також сприяє розвитку креативності та сприйняття мистецтва у населення. Музика та пісні можуть стати важливим інструментом для навчання та розвитку естетичного смаку, підвищення культурного рівня та збереження історичної пам'яті.

Зважаючи на все вищезгадане, можна стверджувати, що пісенна творчість має велике значення для культури та суспільства в цілому. Взаємодія з іншими видами мистецтва розширює можливості для творчості та дозволяє створювати більш повні та виразні мистецькі твори, що здатні вплинути на емоції та думки аудиторії. Пісенна творчість також сприяє розвитку національної культури та національного ідентитету, а також може стати важливим інструментом для навчання та розвитку естетичного смаку.

Отже, зв'язок між пісенною творчістю та іншими видами мистецтва є складним і багатограним. Музиканти черпають натхнення з широкого спектру мистецьких засобів, від літератури та візуального мистецтва до кіно та поезії, і використовують ці впливи для створення музики, яка є одночасно емоційно впливовою та візуально приголомшливою. Результатом є багатий і різноманітний культурний ландшафт, який оспівує взаємодію між різними видами мистецтва і продовжує надихати і кидати виклик музикантам і художникам.

РОЗДІЛ 3. ПІСЕННА ТВОРЧІСТЬ ЯК ВИРАЗ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ НАСТРОЇВ ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

3.1 Роль пісень у формуванні ідентичності та мобілізації суспільства

Музика є потужним інструментом соціального та культурного самовираження і відіграє важливу роль у формуванні ідентичності та мобілізації українського суспільства. Україна має багату музичну традицію, з народними піснями і танцями, що сягають корінням у глибину століть. Однак останнім часом музика стала засобом політичного та соціального самовираження, особливо в контексті боротьби країни за незалежність і демократію.

Ідентичність – це сукупність особистих рис, які відрізняють одного людину від іншого та визначають його ставлення до себе, інших людей та світу навколо. Музика може впливати на формування та зміну ідентичності, оскільки вона передає емоції та настрої, відображає культурні та соціальні реалії свого часу та здатна змінювати сприйняття світу [46].

У різних країнах та культурах пісні відіграють важливу роль у формуванні національної та культурної ідентичності. Наприклад, українська пісня, зокрема народна, є символом української культури та ідентичності. Українські народні пісні розповідають про історію та традиції українського народу, передають національну спадщину та підтримують українську мову та культуру. Пісні можуть також формувати особисту ідентичність людини. Наприклад, у молодіжній культурі пісні про любов та романтику можуть відображати особисті переживання та ставлення до стосунків [47].

У цьому контексті важливо зазначити, що музика може відображати різні соціальні та культурні реалії, що можуть відрізнятися в різних групах та суспільствах. Отже, пісні можуть відображати різні ідентичності, включаючи національну, етнічну, гендерну та інші.

Пісні можуть також відігравати важливу роль у мобілізації суспільства. Вони можуть бути використані для передачі соціально-політичних повідомлень, закликів до дії та змін. Наприклад, пісні про мир та соціальну справедливість можуть мобілізувати людей до боротьби з насильством та дискримінацією. У різних історичних періодах пісні використовувалися як засіб протесту та боротьби. Наприклад, пісні про війну та мир використовувалися під час Першої та Другої світових війн, а також у різних соціальних рухах, таких як рух за громадянські права та феміністський рух [48].

Важливо зазначити, що пісні можуть мати різні ефекти на людей, залежно від контексту використання та сприйняття. Деякі пісні можуть бути сприйняті як заклик до насильства або дискримінації, тоді як інші можуть бути сприйняті як заклик до миру та соціальної справедливості. Тому важливо бути уважним до контексту використання та сприйняття пісень [49].

Пісні використовувалися для вираження культурної та національної гордості українського народу, а також були важливим інструментом для підтримки почуття спільності та солідарності серед українців. Пісні часто виконувалися на соціальних та культурних заходах і використовувалися для передачі послань надії, опору та стійкості.

Україна переживала значні політичні потрясіння. Країна щойно здобула незалежність від Російської імперії, і різні політичні сили змагалися за контроль над новоствореною державою. Пісні відіграли вирішальну роль у мобілізації українців на підтримку різних політичних рухів, що виникали в той час. Одним з найбільш значущих політичних рухів, що виникли в цей період, була Українська Народна Республіка (УНР). УНР була політичним рухом, який ставив за мету створення незалежної української держави. Пісні відігравали вирішальну роль у мобілізації українців на підтримку справи УНР. Пісні використовувалися для створення почуття єдності та солідарності серед українців, їх часто виконували на політичних мітингах та зборах [50].

Пісні також відіграли вирішальну роль у мобілізації українців на опір радянській окупації України. Радянський Союз окупував Україну в 1922 році, а український народ зазнав жорстоких репресій і переслідувань. Пісні використовувалися, щоб донести до українського народу послання надії та опору, їх часто виконували на таємних зібраннях та зустрічах [51].

У цей період пісні також використовувалися для передачі послань любові та романтики. Багато з них були любовними піснями, які використовувалися для вираження почуттів українців до своїх коханих. Пісні відігравали важливу роль у створенні почуття спільноти та єдності серед українців, їх часто виконували на весіллях та інших громадських заходах.

Історія української музики тісно переплітається з боротьбою країни за незалежність та національну ідентичність. За радянських часів українська музика піддавалася жорсткій цензурі, а пісні, в яких йшлося про національну ідентичність та свободу, придушувалися або взагалі заборонялися. Однак у 1980-х роках з'явилася нова хвиля українських музикантів, які використовували музику як засіб вираження свого прагнення до незалежності та національного самовизначення [52].

Велика частина пісень того періоду була пов'язана з боротьбою за незалежність та самовизначення українського народу. Ці пісні відображали настрої патріотизму та готовності до боротьби за свободу, а також ідеали соціальної рівності та справедливості. Такі пісні, як "Ще не вмерла Україна" та "Україно, моя мати", стали символами національної боротьби, а їх тексти стали основою національної ідентичності [53].

Також було багато пісень, що висловлювали незадоволення та протест проти соціально-економічної ситуації того часу. Ці пісні відображали настрої бідності та безробіття, а також обурення на корупцію та насильство з боку влади. Наприклад, пісня "Чорним по білому" відображала протести робітників на підприємствах, які вимагали кращих умов праці та заробітної плати.

Крім того, пісні були важливим засобом популяризації ідей соціалізму та комунізму, які в той час стали домінуючими ідеологіями. Пісні відображали настрої працівників та революційних бійців, які боролися за створення нового соціального ладу на засадах рівності та солідарності. Також у пісенній творчості того періоду відображалися настрої військової боротьби. Українські націоналісти та повстанці використовували пісні як засіб мобілізації та моральної підтримки для своїх бійців. Такі пісні, як "Червона калина" та "Ой у лузі червона калина", відображали настрої героїзму та військової доблесті, а також бажання захищати свою землю та народ [54].

У роки після здобуття Україною незалежності в 1991 році музика продовжувала відігравати важливу роль у політичному та соціальному житті країни. Одним з найяскравіших прикладів цього стала Помаранчева революція 2004 року, яка супроводжувалася масовими протестами та демонстраціями проти фальсифікацій на виборах. Під час революції музика використовувалася для об'єднання та мобілізації протестувальників, а такі музиканти, як Руслана та Океан Ельзи, виступали на мітингах і використовували свою музику для активізації натовпу.

З того часу музика продовжує відігравати важливу роль в українському суспільстві, а музиканти використовують своє мистецтво для вираження політичних і соціальних поглядів. Одним з найяскравіших прикладів цього є гурт "ДахаБраха", який здобув міжнародне визнання завдяки поєднанню української народної музики з сучасним звучанням. Музика "ДахаБраха" звертається до нового покоління українців, які пишаються своєю культурною спадщиною і прагнуть побудувати більш демократичне та інклюзивне суспільство [55].

Загалом ролі пісень у формуванні ідентичності та мобілізації суспільства можна виділити декілька аспектів:

По-перше, пісні можуть відігравати важливу роль у формуванні ідентичності в межах конкретних груп та спільнот. Наприклад, національні гімни та народні пісні можуть сприяти формуванню національної

ідентичності. Крім того, музична культура може відображати різні соціальні, етнічні та гендерні ідентичності, що сприяє формуванню більш різноманітного та відкритого суспільства.

По-друге, пісні можуть відігравати важливу роль у формуванні громадської свідомості та мобілізації суспільства. Наприклад, протестні пісні можуть бути використані для вираження невдоволення політичним режимом чи соціальною нерівністю. Історично протестні пісні часто були частиною рухів за громадянські права та протестів проти війни. Крім того, музичні фестивалі та концерти можуть стати площею для мобілізації молоді та активізації громадських рухів.

По-третє, пісні можуть впливати на наші емоції та настрої, що може мати важливе значення для формування ідентичності та мобілізації суспільства. Наприклад, музика може бути використана для підтримки громадської солідарності та розуміння, що може стати фундаментом для мобілізації та взаємодії між різними групами.

Також важливо відзначити, що роль пісень у формуванні ідентичності та мобілізації суспільства може бути різною в залежності від контексту. Наприклад, в демократичному суспільстві пісні можуть бути використані як засіб для вираження різних точок зору та стимулювання дискусії, тоді як у авторитарних режимах пісні можуть бути обмежені та контролюватися владою. Крім того, важливо зазначити, що використання пісень у формуванні ідентичності та мобілізації суспільства може мати як позитивні, так і негативні наслідки. Наприклад, пісні можуть викликати емоційну реакцію, що може стати чинником мобілізації, однак вони також можуть посилювати ворожнечу та конфлікти між різними групами. Крім того, пісні можуть бути використані для пропаганди певних ідей та поглядів, що може сприяти формуванню однобокої та зміщеної інформації.

У сучасному світі пісні є невід'ємною складовою культури та соціального життя, що може використовуватися для формування та мобілізації суспільства. Якщо пісні використовуються правильно, вони

можуть стати важливим інструментом для формування та зміцнення громадянського суспільства. Однак, важливо враховувати можливі наслідки використання пісень та ретельно відбирати матеріал, який використовується для формування ідентичності та мобілізації суспільства.

Отже, роль пісні у формуванні ідентичності та мобілізації українського суспільства була значною протягом усієї історії країни. Від боротьби за незалежність і національну ідентичність за радянських часів до нещодавніх протестів і демонстрацій за демократію та соціальну справедливість, музика була потужним інструментом соціального і культурного самовираження. Сьогодні українські музиканти продовжують використовувати своє мистецтво, щоб надихати та об'єднувати людей, а їхня музика слугує свідченням сили та стійкості українського народу.

3.2 Пісенна творчість як реакція на важкі соціально-політичні реалії доби

Відомо, що мистецтво завжди відображає соціально-політичні процеси, які відбуваються в суспільстві. Українська революція років, яка відбувалася в умовах Першої світової війни та загального кризового стану в імперії, не стала винятком. Під час цих подій пісенна творчість стала важливим засобом вираження національної ідеї та боротьби за свободу [56].

Українська пісня завжди мала велике значення для українців. Вона відображає народну мудрість, духовність, традиції та культуру. У період революції пісня стала засобом комунікації між людьми, який допомагав збирати та поширювати новини, ідеї, протести та сподівання. Українські пісні про сім'ю, любов, віру, були змішані зі звуками війни, бідності, голоду та смерті [57]. Українські пісні стали важливим елементом національної самоідентифікації. Вони відображали духовну та культурну спадщину українського народу та були спрямовані на захист української мови та

культури. Під час революції вони стали засобом підтримки повстанців, які боролися за незалежність України. Вони відображали тернисту дорогу боротьби, надії на перемогу та віру в майбутнє.

Українські пісні під час революції були створені в різних жанрах, від народних пісень до бойових гімнів. Найбільш популярні жанри в цей період були гурткові пісні та думи. Гурткові пісні виконувалися колективами та мали на меті об'єднання людей навколо спільних ідей [58]. Думи ж стали символом національної героїки та боротьби за свободу. Вони розповідали про події революції та героїчних бойовиків, які стояли на захист національних інтересів.

Українська пісенна творчість під час революції мала велике значення для національного руху та боротьби за свободу. Вона відображала дух національної героїки та віри в майбутнє незалежної України. У піснях відображалось все те, що переживав український народ в той складний період його історії. Вони стали важливим інструментом для поширення ідей та мобілізації громадськості [59].

Протягом періоду української революції пісенна творчість відіграла важливу роль у формуванні та укріпленні національної ідентичності українського народу та була використана як інструмент політичної пропаганди. У цей період українська пісенна творчість стала джерелом національної гордості та боротьби за свободу. Пісні про героїчні подвиги повстанців та національних героїв, про зраду та спротив владі, про кохання та тугу за рідною землею були популярними серед українського народу. Українські пісні стали супутником національної революції, які виконувалися під час збройних повстань та масових демонстрацій. Вони стали способом моральної підтримки повстанців та підняття національного духу серед українського народу. Великою популярністю користувались пісні як "Червона калина", "Жовтіє листопад", "Крила діда Мороза", "Тополя", "Горіла сосна", "Ішов козак за Дунай", які стали народними хітами та стали символами боротьби за свободу. Українські композитори та поети, такі як Микола

Лисенко, Лев Ревуцький, Павло Майборода були залучені до створення та виконання пісень про українську революцію [60].

Період між 1917 та 1921 роками був позначений значними соціальними та політичними потрясіннями в Україні. Це був час революції, війни та політичних потрясінь, які мали глибокий вплив на культурне та мистецьке самовираження країни. Українська пісенна творчість у цей період відіграла важливу роль у відображенні та реагуванні на складні соціальні та політичні реалії того часу. У цьому есеї досліджується, як українська пісенна творчість використовувалася як форма опору та засіб вираження боротьби народу за незалежність у 1917-1921 роках [61].

У 1917-1921 роках український народ переживав складні часи. Україна щойно здобула незалежність від Росії, але ця новознайдена свобода була недовгою, оскільки незабаром країна була занурена в громадянську війну. Більшовики, які захопили владу в Росії, були сповнені рішучості взяти Україну під свій контроль і придушити будь-які спроби до незалежності. Український народ опинився в епіцентрі цього конфлікту, і його життя було сповнене невизначеності, страху та труднощів [62].

Українські поети і композитори відреагували на ці важкі часи, створивши музику, яка відображала боротьбу народу. Пісні цього періоду часто були наповнені патріотичною тематикою, виражаючи прагнення українського народу до незалежності та свободи. Ці пісні стали потужним інструментом опору, допомагаючи згуртувати народ навколо справи української незалежності.

Одним з найвідоміших прикладів української пісенної творчості цього періоду є пісня "Ще не вмерла Україна". Ця пісня була написана у 1862 році українським поетом Павлом Чубинським і покладена на музику композитором Михайлом Вербицьким. Вона стала неофіційним національним гімном України і використовувалася як гасло українського народу в період 1917-1921 років. Слова пісні виражають незламність духу

українського народу та його рішучість боротися за свою свободу і незалежність, незважаючи на численні виклики, з якими він зіткнувся.

Інші українські пісні цього періоду також виражають патріотичні теми та опір більшовикам. Наприклад, пісня "Червона рута" композитора і фольклориста Миколи Лисенка розповідає історію української дівчини, яка закохується в більшовицького солдата, але зрештою обирає любов до своєї країни над любов'ю до нього. Пісня стала популярним символом українського опору більшовикам та їхнім спробам контролювати Україну.

Українська пісенна творчість у 1917-1921 роках була не лише засобом опору та патріотизму, а й способом збереження української культури та спадщини. Більшовики були сповнені рішучості знищити українську культуру та ідентичність, вбачаючи в ній загрозу своєму баченню Радянського Союзу. Українські пісні та музика стали для людей способом зберегти свою культурну спадщину та висловити гордість за свою мову і традиції [63].

Незважаючи на численні виклики та труднощі епохи 1917-1921 років, українська пісенна творчість продовжувала процвітати. Пісні цього періоду не лише виражали боротьбу народу за незалежність і свободу, а й слугували формою художнього самовираження та творчості. Українські композитори та автори пісень черпали натхнення з багатой культурної спадщини своєї країни, вплітаючи традиційні народні мелодії та теми у свою музику.

Однією з найпомітніших постатей в українській пісенній творчості цього періоду був композитор Микола Леонтович. Леонтович був плідним композитором хорової музики, і його твори часто базувалися на традиційних українських народних піснях і темах. Однією з найвідоміших його композицій є "Щедрик", який пізніше став відомим як "Колядка дзвонів". Оригінальний текст пісні розповідає історію про ластівку, яка прилітає до оселі, щоб принести щастя, традиційну українську народну казку. Сьогодні пісня є улюбленою різдвяною колядкою та популярним символом української культури в усьому світі.

Іншою видатною постаттю в українській пісенній творчості періоду 1917-1921 років був композитор і диригент Олександр Кошиць. Кошиць був поборником української хорової музики і заснував перший Український державний хор у 1919 році. Він невтомно працював над популяризацією української музики та культури в часи, коли вона перебувала під загрозою з боку більшовиків. Внесок Кошиця в українську музику та культуру мав довготривалий вплив і продовжує надихати українських митців та музикантів і сьогодні.

Вплив української пісенної творчості 1917-1921 років вийшов далеко за межі України. Українські емігранти по всьому світу продовжували співати ці пісні, підтримуючи їхнє життя та зберігаючи свою культурну спадщину. Українська музика та культура мали значний вплив на світ, багато художників та музикантів черпали натхнення в українській народній музиці та тематиці.

В останні роки спостерігається відродження інтересу до української пісенної творчості, багато сучасних художників і музикантів включають традиційну українську музику і теми у свою творчість. Українська музична сцена є яскравою і різноманітною, з широким спектром стилів і жанрів, від традиційної народної музики до сучасної поп- і рок-музики.

Незважаючи на виклики минулого, українська пісенна творчість продовжує процвітати, слугуючи потужною формою самовираження та опору. Пісні періоду 1917-1921 років залишаються символом української культурної ідентичності та гордості, нагадуючи світові про стійкість і силу українського народу. У той час, як Україна продовжує стикатися з новими викликами та боротьбою, спадщина цих пісень продовжує надихати та об'єднувати країну, нагадуючи її народу про його багату культурну спадщину та силу музики для вираження своїх надій та мрій про майбутнє.

Українська пісенна творчість 1917-1921 років не лише була потужною формою самовираження, але й відіграла важливу роль у формуванні політичного та соціального ландшафту країни. Пісні цього періоду часто відображали тогочасні політичні потрясіння та соціальні заворушення, а

також слугували закликом до української незалежності та національної ідентичності.

Прикладом є пісня "Чорноморці", яка розповідає історію моряка, що змушений покинути свою батьківщину і воювати на чужій війні. Пісня відображає досвід багатьох українців, які були призвані до російської армії під час Першої світової війни і змушені воювати проти своєї волі. Пісня стала символом опору іноземному гніту та закликом до національної незалежності.

Отже, українська пісенна творчість у 1917-1921 роках була життєво важливою формою опору та самовираження українського народу. Пісні цього періоду виражали боротьбу народу та його прагнення до свободи і незалежності. Вони стали потужним інструментом для згуртування народу навколо справи української незалежності та збереження української культури і спадщини. Сьогодні ці пісні залишаються важливою частиною культурної ідентичності України та символом її багатой історії і спадщини.

3.3 Аналіз пісень як відображення соціально-політичних настроїв доби української революції

Українська революція 1917-1921 років - це період в історії України, пов'язаний з боротьбою за незалежність та національну свободу. У цей період українська культура знаходилася під впливом соціально-політичних подій, що відобразилося в пісенному фольклорі того часу. Пісні доби української революції були важливим засобом вираження соціально-політичних настроїв, національної свідомості та патріотизму українського народу. Вони стали символом боротьби за незалежність та свободу, викликали патріотичні почуття та єдність серед українців та зміцнювали національну свідомість [64].

Пісні того періоду відображають настрої, прагнення та сподівання українського народу. Наприклад, пісня "Чорна рілля" стала символом

боротьби за землю, яка була однією з найбільш актуальних проблем того часу. У ній висловлювалося незадоволення земельною політикою російських влад, а також заклики до збройної боротьби за землю.

"Стяг" - це пісня, яку написав український письменник та громадський діяч Борис Грінченко. Ця пісня є відображенням соціально-політичних настроїв доби української революції (1917-1921 рр.). У пісні "Стяг" описується збройний повстанський загін, який йде на боротьбу з більшовицькими загарбниками. Згідно зі словами пісні, повстанці не бояться смерті, оскільки їхня боротьба є священною і має на меті звільнити Україну від ворожої окупації. У пісні "Стяг" акцентується на значущості національної ідеї, згуртуванні українського народу і його готовності захищати свою країну від іноземних загарбників. Таким чином, пісня "Стяг" відображає соціально-політичні настрої українського народу під час боротьби за незалежність та свободу від іноземної окупації.

Зауважимо, що пісня "Стяг" стала однією з найбільш популярних пісень у часи української революції, а також наступні роки. Вона стала символом боротьби за незалежність України, а її слова відображали дух національного патріотизму та мужності українського народу.

Окрім пісні "Стяг", під час української революції було створено багато інших патріотичних творів, які відображали соціально-політичні настрої доби. Ці пісні засвідчували високий рівень національної свідомості українського народу та його бажання боротися за свої права та свободу.

Марш "Україна" Олесея Бабія був написаний у 1917 році, на початку української революції. Ця пісня стала символом боротьби за незалежність України, яка зрештою була проголошена у 1918 році.

Перші рядки пісні "Чорними хмарами вкрита руїна" відображають негативні наслідки війни та революції, які спричинили багато зруйнованих міст і сіл, і багато страждань для населення. Але, водночас, пісня демонструє сильний патріотизм та бажання українців побудувати сильну і незалежну державу.

У пісні "Вставай, Україно!" Павла Губенка, написаній у 1917 році, також відображаються настрої революції. У пісні закликається народ до боротьби проти знущань та виснажливої війни, і проголошується прагнення до вільної та незалежної України.

Пісня "Ще не вмерла Україна" Михайла Вербицького, написана в 1862 році, стала однією з найвідоміших пісень в історії України і стала символом боротьби за незалежність. У 1917 році пісня була перетворена на гімн Української Народної Республіки.

Після революції 1917 року і проголошення УНР, українські пісні стали ще більш патріотичними та націоналістичними, відображаючи бажання народу побудувати нову, сильну державу. У цей період було написано багато пісень, які закликали до єдності та боротьби за незалежність, такі як "Запорозька Січ" Андрія Малишка, "Гей, соколи" Михайла Матусевича, "Ой, чий то кінь стоїть" і "Калинонька" Олександра Білецького та багато інших.

Пісні цього періоду часто мали героїчний настрій, відображали бажання народу боротися за свої права та свободу, а також закликали до об'єднання нації для досягнення спільної мети. Однак, після українсько-польської війни та наступу більшовицької влади на Україну, настрої в піснях змінилися. Нові пісні, які були написані в цей період, відображали більше скорботи та розчарування, відображаючи відчуття неволі та безнадії.

Пісня "Ми сміло в бій підемо" Олени Теліги відображає готовність українців відстоювати свої права та свободи шляхом боротьби проти окупаційної влади. Ідеї національної самостійності та свободи співвідносяться з ідеалами Української Народної Республіки, яка була проголошена в 1918 році. Пісня також закликає до єдності і співпраці між українцями та закликає до збройної боротьби проти окупаційної влади. Це відображає зростаючу активність національно-визвольного руху та прагнення українців до самовизначення та незалежності.

Українська революція 1917-1921 рр. була складним періодом для України та її народу. Вона відображала глибокі соціальні, економічні та

політичні трансформації, які відбувалися в країні. Пісня "Ми сміло в бій підемо" стала однією з ікон національного визвольного руху та відображує готовність українців боротися за свої права та свободи.

Пісня "Червона калина" - це українська народна пісня, яка стала символом боротьби українського народу проти більшовицької окупаційної влади. Історія пісні налічує багато версій та легенд, але точний початок її історії залишається невідомим. За однією з легенд, пісня виникла в період повстання козаків проти турецьких окупантів у XVII столітті. За іншою версією, пісня з'явилася в період польської окупації українських земель у XIX столітті. Але саме пісня в цьому виконанні стала популярною після виникнення української держави в 1917 році та під час боротьби проти більшовиків у 1918-1919 роках. Вона стала символом української національної ідеї, національної свободи та незалежності. У цей час до пісні додали нові слова, які зверталися до народу з проханням збиратися разом та боротися проти ворогів України.

Після того, як українська революція загальнонаціонального визволення перемогла більшовиків, "Червона калина" стала національним символом України. Пісня увійшла в репертуар українських воєнних пісень та народних пісень, і до цього дня залишається однією з найвідоміших українських пісень.

"За рідний край" - це українська воєнна пісня, яка з'явилася в часи Другої світової війни і стала однією з найвідоміших пісень українського підпілля. Пісня була написана в 1942 році, на початку окупації України нацистською Німеччиною, українським військовим співаком та композитором Іваном Плющем. Під час війни Іван Плющ був командиром батальйону Української повстанської армії (УПА), який боровся проти нацистів та радянських військ.

Пісня "За рідний край" була створена для підтримки українських воїнів та підпільників, які боролися за вільну Україну. Слова пісні описують важкі умови війни та підтримку, яку має надати кожен українець, щоб забезпечити перемогу в боротьбі за волю рідної землі. Пісня "За рідний край" стала

популярною серед вояків та підпільників УПА, а потім стала народною піснею. Вона виконувалася під час різних заходів, пов'язаних з боротьбою за незалежність України, та стала символом героїчного духу та віри у перемогу українського народу.

Сьогодні пісня "За рідний край" продовжує звучати в українській культурі, виконується на різноманітних заходах, присвячених війні та патріотичним святкам. Вона залишається символом героїзму та відданості рідному краю.

Пісня "То не грим заgrimів" автор Гнат Западнюк (український вчений, вояк Армії УНР) стала символом боротьби за незалежність та свободу українського народу у період революції 1917-1921 років. Її тексти та виконання були використані як засіб мобілізації національної свідомості та підтримки української армії у боротьбі з іноземними окупантами.

Перші версії пісні були написані на початку ХХ століття і стали особливо популярними під час революції 1917-1921 років. У цей період в Україні відбувалися важливі події, такі як створення Української Народної Республіки (УНР), боротьба за її визнання світовою спільнотою, формування української армії, боротьба з більшовицькою агресією, інтервенціями військ держав-сусідок.

Текст пісні описує природні явища, такі як грим, блискавка та гроза, які можуть передбачити настання певних подій. Г. Западнюк у своїй версії додав нові строфи, в яких розповідається про боротьбу українських воїнів за волю своєї землі. Він висвітлив героїчний опір національного визвольного руху проти іноземних окупантів, більшовицької агресії та інтервенційних військ.

Пісня стала популярною серед військових та населення на окупованих територіях, зміцнюючи національну свідомість та підтримуючи боротьбу за незалежність та свободу. Виконання цієї пісні на концертах та українських зборах ставало способом вираження протесту та невизнання окупації.

Також "То не грим заgrimів" відображає духовність українського народу та його віру в перемогу над ворогами, дух національної гідності та

самопожертви. Пісня викликала патріотичні почуття та єдність серед українців та стала однією з найбільш відомих та популярних пісень під час української революції.

Пісня "Розмова" Ігоря Жука є досить яскравим відображенням соціально-політичних настроїв доби української революції (1917-1921 рр). У пісні порушено тему політичних розбіжностей між головними діячами української революції - Павлом Скоропадським та Симоном Петлюрою.

У пісні Петлюра звертається до Скоропадського з проханням стати на чолі нової української влади, але отримує відмову з приводу політичної розбіжності. Жук у своїй пісні акцентує увагу на тому, що політичні розбіжності між Петлюрою та Скоропадським стали причиною поділу українського народу та сприяли посиленню впливу більш сильних зовнішніх сил на Україну. Пісня "Розмова" відображає трагічний період в історії України, коли владу над країною утримували різні політичні сили, які не могли дійти до згоди. У такому контексті пісня стає свідченням того, як соціально-політичні настрої впливали на долю країни та її народу.

Пісня "Чи то буря, чи то грім" Богдана Лепкого була написана в період Української революції. У пісні описується бурхлива ситуація в Україні, коли народ змушений боротися за свої права та свободу. Текст пісні відображає бажання народу жити в мирі та гідності, а також протиставлення влади та людей.

У першому куплеті автор звертається до природних явищ - бурі та грому - щоб відобразити турбулентність та нестабільність ситуації в Україні. У другому куплеті Лепкий відображає бажання народу жити в мирі та свободі, а також протиставлення влади та людей. У третьому куплеті автор знову звертається до природи, але цього разу, відображаючи бажання народу змінити ситуацію в країні. Пісня "Чи то буря, чи то грім" відображає настрої та бажання українського народу в період революції. Вона стала популярною серед народу та сприяла формуванню національної свідомості, а також підтримувала настрій в боротьбі за свободу і незалежність.

Пісня "Накрилась ніченька" Романа Купчинського була написана в 1918 році, коли Україна перебувала в епоху своєї революції. Ця пісня є відображенням соціально-політичних настроїв того часу.

У першому куплеті пісні згадується про нічну пору, коли все вкрите темрявою, що символізує незнання майбутнього. Тут можна побачити дещо меланхолійні настрої, які були поширені серед людей, які переживали труднощі і неспокійні часи.

У другому куплеті згадується про те, що в темряві можна побачити лише вогники, які були поширені по всій країні. Це може вказувати на спробу знайти спільне світло у нелегких часах, коли нація була розділена на різні політичні течії.

У третьому куплеті пісні згадується про збройні бої, які відбувалися по всій країні. Це може бути символом боротьби за свободу і незалежність України від зовнішніх впливів.

Загалом, пісня "Накрилась ніченька" є відображенням невизначеності та неспокою, що супроводжували Україну під час її революції. Вона відображає пошуки нації її ідентичності та свободи, а також бажання знайти спільний шлях до майбутнього.

Пісня "Наша слава Україна" Володимира Самійленка. Ця пісня була написана в 1917 році та стала символом української національної ідеї.

У пісні відзначається слава України, її краса та могутність, що відображає бажання українців мати свою державу. Пісня також закликає українців боротися за свої права та волю, що було актуальною темою під час української революції. У пісні згадується про історичні події, зокрема про Кобзаря, який був символом національної культури України. Це може вказувати на важливість збереження української культури та національної свідомості. Також в пісні можна відчути революційний дух та прагнення до змін. Українці прагнули до свободи та незалежності, що відображається в рядках про те, що "Мусить наша воля бути вольною, і наш дух нескорений".

Пісня "Ми йдем" Спиридона Черкасенко стала однією з символів української революції 1917-1921 рр. Пісня відображає настрій громадян, які прагнули до незалежності та свободи від іноземного панування. Текст пісні містить заклик до дії та боротьби за свої права.

У першому куплеті пісні згадується про те, що український народ вистояв протягом століть та має право на власну державність. У другому куплеті звертається увага на те, що громадяни готові боротися та йти до перемоги. Третій куплет відображає проблеми того часу, зокрема, низький рівень життя та обмеження свободи. У куплеті також закликається до об'єднання та співпраці усіх верств населення в боротьбі за власні права.

Пісня "Ми йдем" відображає загальний настрій українського народу, який прагнув до вільного та незалежного життя. Пісня була дуже популярною серед учасників революції, оскільки вона закликала до дії та об'єднання.

Отже, у період української революції (1917-1921рр) пісня стала одним з найважливіших засобів вираження соціально-політичних настроїв того часу. Вона відображала почуття багатьох українців щодо боротьби за свободу та незалежність.

Важливим аспектом української пісенної творчості цього періоду був її зв'язок із народними традиціями та культурою. Багато з пісень мали відтінок націоналізму та патріотизму, а також виражали невдоволення політикою тодішніх владних структур. Також були пісні, що відображали боротьбу за суспільну справедливість, права трудящих та бідних. Ці пісні стали символом революційного прагнення до нового соціального порядку.

Українська революція (1917-1921рр) була часом великих змін в історії України. Це був період, коли українці вперше змогли виборювати свої права та боротися за свої інтереси. У цьому процесі пісня грала дуже важливу роль, оскільки вона допомагала згуртувати людей та підтримувати їх у боротьбі.

Українські пісні того часу не лише відображали настрої революції, але і стали засобом формування нової національної ідентичності. Вони допомагали українцям зберегти свою культуру, мову та традиції в складному

часі боротьби за незалежність. Одним з найбільш відомих композиторів того періоду був Микола Леонтович, який створив кілька популярних пісень, таких як "Щедрик" та "Ой, хто, хто Миколая любить?". Ці пісні не тільки мали велику популярність, але й стали символами української культури. Українська революція була часом важких випробувань, але водночас вона дала нові можливості та відкрила двері до свободи та незалежності. Українська пісня у цьому процесі стала символом національної свідомості та боротьби за права та свободи українського народу.

Загалом, українська пісня в період революції була важливим засобом вираження соціально-політичних настроїв, які сформувалися в суспільстві. Вона допомагала змінювати свідомість людей та підтримувала боротьбу за свободу та незалежність України. Сьогодні ці пісні є свідченням того складного, але важливого періоду в історії України.

ВИСНОВКИ

Пісенна творчість доби Української революції є цінним історичним джерелом, яке проливає світло на політичні, соціальні та культурні виміри цього важливого періоду в історії України. Пісні, створені в цей час, відображають емоції, переживання та прагнення українського народу, який прагнув незалежності та самовизначення.

Пісні Української революції були не лише формою художнього самовираження, а й засобом передачі важливих політичних повідомлень та мобілізації мас. Вони відіграли вирішальну роль у формуванні національної ідентичності та свідомості українського народу, а також у створенні почуття єдності та солідарності між ним. Крім того, пісні Української революції дають цінне уявлення про культурні та мистецькі тенденції того часу. Вони демонструють поєднання традиційної української народної музики з сучасними стилями та появу нових форм культурного самовираження, що відображали революційний дух епохи. Загалом пісенна творчість доби Української революції є важливим історичним джерелом, яке дозволяє зрозуміти та оцінити багату культурну спадщину України та її народу. Вивчаючи ці пісні, ми можемо глибше зрозуміти історичний та культурний контекст Української революції та її значення у формуванні сучасної української держави.

Дослідження пісенної творчості часів Української революції підкреслює важливу роль, яку відіграють мистецтво та культура у формуванні ходу історії. Пісні, створені в цей час, були не лише відображенням подій періоду, але й потужним інструментом формування громадської думки та впливу на політичні результати. Більше того, значення пісенної творчості Української революції виходить далеко за межі України. Пісні, створені в цей період, стали невід'ємною частиною культурної спадщини не лише України, а й усього слов'янського світу. Вони продовжують надихати та знаходити

відгук у серцях людей різних поколінь і слугують свідченням непереборної сили мистецтва, здатного вловлювати та передавати дух історичної епохи.

Пісенна творчість часів Української революції також підкреслює важливість збереження та популяризації культурної спадщини. Пісні, створені в цей період, є свідченням багатих і різноманітних культурних традицій України, а також цінним джерелом для майбутніх поколінь українців для вивчення своєї історії та культурної ідентичності. Тому слід докладати зусиль для збереження та популяризації пісенної творчості часів Української революції. Це може включати оцифрування та архівування існуючих записів, а також постійну підтримку сучасних митців та музикантів, які черпають натхнення в піснях того періоду. Крім того, дослідження пісенної творчості доби Української революції підкреслює важливість культурного спротиву в часи політичних потрясінь. Пісні, створені в цей період, не лише слугували засобом донесення політичних меседжів та мобілізації мас, але й являли собою форму культурного спротиву проти репресивних сил.

Українська революція була позначена політичними та соціальними потрясіннями, а пісні, створені в цей період, відображали боротьбу українського народу за свободу та незалежність. Вони стали платформою для вираження національної ідентичності та культурної спадщини, які часто придушувалися правлячою владою. У цьому сенсі пісенна творчість часів Української революції є свідченням стійкості українського народу перед лицем випробувань. Вона являє собою форму культурного спротиву, яка дозволила українському народові зберегти свою культурну ідентичність та спадщину в умовах політичних репресій. Дослідження пісенної творчості доби Української революції підкреслює важливість міждисциплінарних підходів до історичних досліджень. Пісні, створені в цей період, дають уявлення не лише про політичні та соціальні виміри революції, а й про культурні та мистецькі тенденції того часу.

Отже, пісенна творчість часів Української революції є цінним історичним джерелом, яке дає змогу зрозуміти політичні, соціальні та

культурні виміри цього важливого періоду в українській історії. Вона висвітлює роль мистецтва і культури у формуванні ходу історії та підкреслює непереборну силу художнього вираження, здатного вловити і передати дух історичного моменту. Пісні Української революції слугують важливим нагадуванням про стійкість і творчість українського народу в його боротьбі за незалежність і самовизначення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кузьменко О. Революційний рух в Україні в 1917-1921 рр.: історичний дискурс // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». 2016. Випуск 32 (1227). С. 128-136.
2. Корецька О. Культурний контекст української революції 1917-1921 рр. // Український історичний журнал. 2003. № 2 (383). С. 62-69.
3. Криштопа Л. Національна ідея української революції 1917-1921 рр. // Гілея: науковий вісник. 2014. Випуск 91. С. 223-227.
4. Лисенко І. Українська інтелігенція в боротьбі за державність (1917-1921 рр.) // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. 2012. № 27. С. 134-142.
5. Павленко О. Українська революція 1917-1921 рр. та боротьба за формування національної свідомості // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Історія. 2017. № 124. С. 23-28.
6. Рогоза В. Ідеологічна конфронтація між культурою Галичини та Західної України в період Української революції 1917-1921 рр. // Український історичний журнал. 2016. № 6 (614). С. 84-91.
7. Савченко М. Міф про революцію і Україну // Київська старовина. 2017. № 3 (108). С. 2-15.
8. Сушко О. Проблеми становлення інститутів державної влади в Україні в 1917-1921 рр. // Вісник Чернігівського національного технологічного університету. Серія: Історичні науки. 2017. № 2 (77). С. 11-15.
9. Федоренко О. Перспективи розбудови Української національної культури в 1917-1921 рр. // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія, політологія. 2017. Випуск 32 (390). С. 87-91.
10. Ходаківська О. Українська революція та роль жінок у визвольному русі // Вісник Чернівецького університету. Історія. 2018. Випуск 74. С. 119-126.

11. Целуйко В. Релігійна політика Директорії в контексті ідеологічних змагань УНР // Наукові записки Інституту історії України НАН України. 2018. Т. 38. С. 115-128.

12. Черненко І. Перша світова війна та революційний рух на території України // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. 2019. Випуск 1 (29). С. 44-50.

13. Шкараба Л. Філософський дискурс Української революції 1917-1921 рр. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Філософія. 2018. Випуск 1 (28). С. 105-112.

14. Шумейко Л. Ідеологічні засади формування та розвитку національної культури в умовах Української революції // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Історія. 2018. Випуск 31. С. 13-17.

15. Якушев В. Ідеологічні засади розвитку національної культури в Україні 1917-1921 рр. // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Серія: Гуманітарні науки. 2016. № 33. С. 108-114.

16. Компанієць Ю. Реформи в Україні в 1917-1920 роках // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2019. № 9 (356). С. 78-84.

17. Лисенко І. Реформи періоду Української революції 1917-1921 рр. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. 2019. Випуск 1 (29). С. 23-29.

18. Мацюк О. Реформаторські зміни в Україні в 1917-1920 роках // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Історичні науки. 2019. Т. 1 (69). С. 78-83.

19. Пушкар О. Реформи на теренах України під час революційних подій 1917-1920 рр. // Наукові записки Тернопільського національного

педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. 2018. Випуск 1 (28). С. 71-77.

20. Якимчук М. Соціально-економічні реформи в Україні в період Української революції 1917-1920 рр. // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серія: Історичні науки. 2018. Т. 2 (64). С. 109-112.

21. Романюк В. Перші кроки Української революції: проблеми та виклики // Історія науки і техніки. 2020. Т. 10, № 3 (43). С. 167-176.

22. Кардаш О. Діяльність Української Центральної Ради у період національно-визвольної боротьби (1917-1920 рр.) // Записки Наукового товариства імені Шевченка. Том 238. Книга 3. Секція історична. 2018. С. 19-29.

23. Вітенко О. Документи з історії Української революції 1917-1921 рр. // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. 2017. Випуск 46. С. 14-22.

24. Бутенко Ю. Генеза і особливості української революції 1917-1920 рр. // Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету. 2016. Випуск 43. С. 57-65.

25. Кравчук В. Діяльність Української Центральної Ради в контексті революційних подій 1917 р. на Україні // Історія науки і техніки. 2016. Т. 6, № 3 (22). С. 26-32.

26. Крижанівська О. Роль мистецтва у формуванні національної ідеї // Наукові записки. Серія "Філософія". Випуск 22. 2016. С. 42-47.

27. Петренко М. Культура та мистецтво як інструменти формування національної ідеї // Вісник Хмельницького національного університету. 2019. № 3. С. 23-27.

28. Якубів І. Культура та мистецтво як чинник формування національної ідеї // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія "Соціологія: теорія, методологія, методика". Випуск 50. 2016. С. 95-102.

29. Короленко Н. Роль культури в формуванні національної ідеї // Наукові праці. Випуск 23. Літературознавство, мистецтвознавство, культурологія. 2018. С. 71-74.
30. Руденко І. Культура та мистецтво як складові формування національної ідеї // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія "Педагогіка". Випуск 3(41). 2017. С. 194-199.
31. Старостенко Т. Історична цінність пісень як джерела вивчення національної історії // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія "Історія". Випуск 1(29). 2012. С. 126-130.
32. Білонога І. Пісня як історичне джерело в українській науковій думці ХІХ-ХХ століть // Наукові записки Інституту наук про людину. Випуск 20. 2011. С. 3-10.
33. Бабенко Н. Історична цінність української пісенної творчості // Наукові записки. Серія "Історичні науки". Випуск 21. 2013. С. 25-29.
34. Іщенко М. Пісня як джерело вивчення історії України // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. 2019. № 157. С. 105-110.
35. Козак Л. Пісенна творчість як джерело вивчення історії // Історія в школі. Випуск 1. 2016. С. 42-46.
36. Мельник Н. Пісня як джерело з історії України // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Випуск 5. 2011. С. 83-86.
37. Сливка М. Пісня як джерело пізнання історії українського козацтва // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія, політологія. Випуск 20(235). 2012. С. 189-194.
38. Кондратюк Ю. Пісня як історичне джерело // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історія, політологія. Випуск 8(215). 2010. С. 238-241.

39. Портянко Т. Пісня як джерело вивчення історії України // Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Випуск 18(13). 2013. С. 305-308.
40. Луньова Т. Пісенна творчість як джерело вивчення історії // Історія в школі. Випуск 4. 2018. С. 16-20.
41. Боднарчук, І. Історія пісні як важливе джерело дослідження української культури // Український культурологічний журнал. 2013. Вип. 17. С. 142-150.
42. Гайдабура, М. Методологічні проблеми використання пісенної творчості в історичному дослідженні // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 2013. Вип. 1(22). С. 89-93.
43. Зубрицький, Ю. Історична роль пісні як джерела у науковому дослідженні // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історія. 2011. Вип. 27. С. 113-116.
44. Колесник, О. Пісня як історичне джерело в українознавстві // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 2011. Вип. 2(15). С. 17-23.
45. Шаповал, О. Історична пісня як джерело відомостей про національно-визвольну боротьбу українського народу // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. 2011. Вип. 14(236). С. 188-194.
46. Баранець, О. І. Пісенна творчість як джерело вивчення соціально-політичних настроїв доби Української революції 1917-1921 рр. // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Історія. 2018. Вип. 31. С. 3-9.
47. Козлов, І. Є. Пісенна творчість як важливе джерело вивчення історії української революції 1917-1921 рр. // Історія в школі. 2006. №3. С. 22-27.

48. Слободянюк, І. М. Пісенна творчість як джерело вивчення історії Української революції 1917-1921 рр. // Наукові записки Запорізького національного університету. Філософські науки. 2017. Т. 1. С. 160-163.

49. Ципко, О. І. Пісенна творчість як джерело вивчення національно-визвольних змагань 1917-1921 рр. в Україні // Матеріали наукової конференції «Українська революція 1917-1921 рр. в історіографії та культурі». Київ: Інститут історії України НАН України, 2018. С. 127-130.

50. Яковенко, В. П. Пісенна творчість як джерело історії Української революції 1917-1921 рр. // Історія в школі. 2014. №7-8. С. 20-23.

51. Журавель, І. Пісенна спадщина як джерело вивчення історії соціально-політичних настроїв українців у період революції 1917-1921 років // Вісник Хмельницького національного університету. 2016. № 3. С. 97-100.

52. Коваль, Л. (2015). Ролі пісні у становленні ідентичності українців під час революції 1917-1921 років // Збірник наукових праць Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Історичні науки. 2015. №1(34). С. 33-40.

53. Петришин, М. (2016). Пісня як спосіб вираження національно-визвольного руху українців у період революції 1917-1921 років // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Історичні науки. 2016. №2(27). С. 103-106.

54. Шевченко, А. Пісня як історичне джерело в контексті подій Української революції 1917-1921 років // Гілея: науковий вісник. 2018. №128(9). С. 35-39.

55. Яцишин, В. Соціально-політичні настрої української нації у пісенній творчості 1917-1921 років // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Історія. 2015. №29(1177). С. 93-97.

56. Серов, О. В. Соціально-політичні настрої в пісенному фольклорі України під час революції 1917-1921 рр. // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Історія. 2017. №1. С. 161-165.

57. Кулик, Т. І. Соціально-політичні настрої українського народу в пісенному фольклорі під час революції 1917-1921 рр. // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Історія. 2018. №1. С. 231-237.

58. Жежера, А. О. (2018). Пісенна творчість як відображення соціально-політичних настроїв українського селянства під час революції 1917-1921 рр. // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. 2018. №2 (146). С. 12-16.

59. Хома, І. І. Пісенна творчість як джерело вивчення соціально-політичних настроїв українців в 1917-1921 рр. // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Історія. 2016. №1. С. 88-91.

60. Голубєва, І. І. Пісенна творчість як джерело вивчення історії Української революції 1917-1921 років // Історія науки та техніки. 2015. №6(7). С. 100-104.

61. Жабченко, Ю. В. Феномен української революційної пісні: між соціальними настроями та індивідуальними спогадами // Історія науки та техніки. 2017. №8(6). С. 69-74.

62. Шумейко, О. М. Українські революційні пісні як важливий джереломатеріал для вивчення історії України // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Історичні науки». 2018. №25. С. 187-190.

63. Бондаренко, І. І. Пісенна творчість як відображення соціально-політичних настроїв доби української революції 1917-1921 рр. на прикладі робіт В. Івасюка // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2020. №1(77). С. 60-64.

64. Українські пісні часів Української революції (1917-1921). URL: https://www.youtube.com/watch?v=nkeuTEuKNg4&ab_channel=Gro%C3%9FUKrainenmapper